

گزارش گروه بررسی "آثار" خردسال در سال ۹۶-۹۷

این گروه با ۹ عضو و برگزاری ۲۰ جلسه، ۱۶۵ کتاب را بررسی کرده است. علاوه بر این، "گردآوری منابع مطالعاتی"، "گفتگو با تنی چند از مترجمان"، "مطالعه ویژگی‌های زبان در ادبیات خردسال" و... از فعالیت‌های جانبی این گروه بوده است.

در این دوره کاری، ۱۲ کتاب به دلیل بالا بودن گروه سنی و ۱۳ کتاب کار به دلیل اینکه در حیطه ادبیات کودک نبوده، از دستور بررسی خارج شدند.

بر اساس این گزارش، آثار نسبت به سال گذشته از لحاظ کمی، ۵۰ درصد افزایش داشته، اما به لحاظ کیفیت افت داشته است. به‌طوریکه کتاب‌های بی ستاره، بیشترین جایگاه را به خود اختصاص دادند و هیچ کتابی موفق به دریافت پنج ستاره نشد؛ و کتاب‌های چهارستاره نیز نتوانستند سهمی بیش از ۷ درصد را به خود اختصاص دهند.

آثار تألیفی بیش از آثار ترجمه بوده‌اند و پرکارترین شاعر "مریم اسلامی" و پرکارترین مترجم "فرزانه کریمی" و "گروه ترجمه شهر قلم" بوده است. همچنین پرکارترین تصویرگر "سیاوش ذوالفقاریان" و "حدیثه قربان" بوده‌اند.

فعال‌ترین ناشران به ترتیب عبارت بوده‌اند از: "جایرو"، "ذکر (کتاب‌های قاصدک)"، "شهر قلم" و "افق"، که ۴۴ درصد آثار نشر "شهر قلم" و ۱۰۰ درصد آثار نشر "افق" به فهرست شورای کتاب راه یافته‌اند. گروه خردسال از ناشران شهرستان اثری نداشته است.

تنوع آثار شامل کتاب‌های پارچه‌ای، اسباب بازی، بالشی، همراه با پازل، ساده و مقوایی بوده است؛ که البته کیفیت چاپ و صحافی از ویژگی‌های مثبت این آثار بوده‌اند.

بر اساس این گزارش، از ۷۶ کتاب تألیفی (از جمله ۶۵ عنوان مجموعه و ۵۶ عنوان شعر)، ۱۷ عنوان در فهرست شورا قرار گرفته‌اند.

در گزارش بررسی آثار خردسال با اشاره به جنبه‌های مختلف رشد خردسالان، برخی از کتاب‌ها بر اساس این جنبه‌ها بررسی شده‌اند:

- متن‌های منظوم ناموفق

- نقص در زبان

- وجود تصاویر کارتونی و کامپیوتری و کلیشه‌ای

و...به عنوان نکات منفی مطرح شده است.

- توجه به حضور ادبیات کهن و غنی ایران و

- توجه به محتوای پربار در کنار خوش ساخت بودن آثار از پیشنهادات این گروه بود.

گروه خردسال همچنین ۱۷ اثر را مورد بررسی قرار داده که سه اثر از آنها به فهرست چهارستاره راه یافته‌اند. "مشکل در شناخت مخاطب"، "نقص در زبان"، "بازسازی تصاویر"، "دخل و تصرف ناشر" و "انتخاب‌های نامناسب آثار برای ترجمه" از نکات منفی آثار ترجمه بوده است.

این گروه در گزارشی ویژه با عنوان "هرج و مرج در نشر کتاب‌های خردسال"، به آسیب شناسی حوزه نشر پرداخت. دخل و تصرف در متن اصلی کتاب‌های ترجمه و تغییر هویت آنها، تغییر عبارات ساده نثر به نظم، تغییر پی رنگ‌ها و درونمایه‌ها به دلیل اقتباس‌های بازنویسی و بازآفرینی‌های بدون معیار، دادن اطلاعات غلط و تاکید بر اصول روانشناختی منسوخ، از نقاط ضعف آثار بوده است.

"کمبود کتاب برای نوزادان تا دوسالگی"، "کمبود کتاب‌های تصویری بدون کلام"، "کمبود عددآموزها و کتاب‌های تعاملی"، "بی توجهی به گونه‌های ادبی چون شعر، متل و ترانه" و...از کمبودهای این دوره بوده است.